ſit obſeruantiam ingredientes quam cõſecuntur baptizati bap
tiſmate ſalutis quo ad dimiſſionem omnis pene pro peccatis.
Culpa vero dimittit per cõtricionem verã et ſufficientem et cõ
feſſionem pure factam vni cõfeſſori. qui habet talem auctoritatẽ
eundem abſoluere ab omibus peccatis ſuis. et ab omni vinculo
excõmunicationis et irregularitatis. Sicem̃ bene abſoluto et
integraliter ex poſt relinquit. ſolũmodo ſolutio pene que tota
liter tollit per cõfeſſionem ſancte religionis Etiam ſi eſſet pena
mille annoꝝ. Non aũt ingreſſus religionis peccata. Sed ſolã
cõfeſſio et abſolutio ſufficiens tollit O mi frater cõſidera et de
uota mente pertracta; q̃ȝ ſapienter hic criminoſus cãonicus
fecit. qui ſuam ſic eternam penã cõmutauit in ſanctam obſer
uantiam regularem. Tu quoqȝ fac ſimiliter et ſaluus eris. Dico
notãter in ſanctã obſeruantiã regularẽ. et hec cuiuſcunqȝ appro
bati ordinis fuerit a ſancta matre eccleſia. vbi iſta tria eſſentia
lia ſcȝ. Volũtaria paupertas. Obediẽtia et caſtitas regulariter
obſeruant. Non em̃ valet neqȝ pdeſt alicui intrare monaſteriũ
ſeu ordinẽ. vbi nõ viget regularis obſeruãtia et ſtricta omium
predictoꝝ cuſtodia. Nam potius daret ſe ad ſtatũ ſiue iter eter
ne damnationis q̃ȝ ſalutacionis, quia vouere et non reddere
eſt eternam ſibi damnationẽ acquirere. Magna em̃ eſt diſtan
tia inter monaſteriũ reformatum et nõ reformatũ Et eſt certe
tanta quanta eſt inter celum et infernũ. et eſt infinita. Et nullo
modo ad inuicem pportionata. Et hec de. x. capitulo.

De duplici abuſiõe clerica. xi

q Uc ſtȝ abuſiones in clero ſatȝ magne. ¶ Prima eſt. q
multi clerici et religioſi ab omibus indifferẽter accipiũt
De qua abuſione dr̃ in gloſa ſup Clementinã. attende
tibi o tu qui elemoſinã ſuſcipis, vt nullo modo accipias. niſi ea
que ſtȝ acquiſita ex laboribus et fructibus iuſtis Et hoc cum
timore et tremore tanq̃ȝ de manu dñi ad tuam neceſſitatẽ acci
pias. Que ſtȝ ex vſura. rapina. furto et fraude. Si tibi allata
fuerint penit[9] refuta ne cum offerẽtibus dãneris. Et memento
laboris et afflictionis antiquorum patrũ in heremo Et ſic ma
nibus tuis labora vt acquiras vnde iuſte viuas. ¶ Unde pe
trus Damiani ait. Dona et oblationes ab iniquo ſuſcipe quid

aliud eſt q̄ animam propriā ex dantis ſqualore fedare. ¶ Ex emplū refert Helmandus de venerabili abbate ſtephano Ciſtertienſis ordinis. q̄ cū quadam die propter defectū victualiū cum vno cōuerſo monacho iuiſſet mendicatū. Abbas per vnā plateam. cōuerſus per aliam. Et conuerſo reuerſo vidit abbas ſacculum cōuerſi multo pleniorem quā ſuum. vbi tantū collegiſſet. vel quis ei tantū dediſſet. interrogauit. Reſpondit cōuerſus Certe ille p̄ſpiter habitans in illa platea quem optime noſtis quaſi ſacculū ſolus mihi repleuit. Quod audiēs abbas ingenuit dicens. Preſpiter ille ſymoniace poſſidet ſuum beneficiū. Et ideo quicquid ab eo recepiſti. rapina eſt. Ideo de omni illo qđ nobis dedit nihil guſtabimus. Abſit. N. vt panem illius comedamus et nobis incorporemus. Conuocatiſq; paſtoribus qui prope ciuitatē erant eis totū conuerſi ſacculum in eorum ſinu euacuauit. Et hec de prima abuſione. ¶ Secunda abuſio eſt hec. q̄ multi deſiderant p̄ferri alijs ambiendo ſtatum p̄latiōis et paſtorū animarum et ouiū dei: non vt fructū faciant: ſed vt honoribus pre ceteris extollant̄. De quibus đt Augu. in libro de ciuitate dei. q̄ locus ſuperior ſine quo loco regi nō poteſt et ſi adminiſtrat̄ vt decet. tū indecenter appetitur. Cui⁹ ratio eſt ſm ſanctū Tho. ij. quodlibeto ſuo. q̄ quicunq; prelationem appetit iniuſtus eſt aut ſuperbus. et nullus ſuo appetitu debet ad p̄lationem ſiue ad paſtoralē curam quod ꝑ eodem recipio peruenire. ſed ſolum iuditio et diſpoſitōe dei. ſm illud apoſtoli ad hebre. ij. Nemo aſſumit ſibi honorem. ſed qui vocat̄ a deo tanq̄ aaron. Poteſt tū quis licite appetere ſe eſſe dignum p̄latione vel opere boni prelati quibus debet̄ honor. De quo etiam ait ſanctus Tho. ſecūda. ij. q. xviij. v. Contigit locū ſuperiorem appetere ꝑpter altitudinem gradus: ad quem ſequit̄ reuerentia: honor et ſuffitientia tp̄alium. ſed hoc modo appetere illicitum eſt et pertinet ad cupiditatem et ambitionem. Sed appetere proximis prodeſſe eſt per ſe laudabile. Quis preſumptuoſum eſſe videatur q̄ aliquis p̄eſſe appetat. Ad hoc q̄ ſubditis proſit poteſt tamen abſq; p̄ſumptione quilibet talia opera facere. ſi contigerit eum in tali offitio eſſe. Hec ſanctus thomas. Itē Bonauentura ſic ait. Moderno tp̄e regimina periculoſa ſunt etc. vt ſupra. Unde Gregorius Sciant ergo prelati

quod ſi ꝑuerſe aliquid ꝑpetrant. ꝙ tot mortibus digni ſtꝫ, quod exempla ꝑditionis ad ſubditos trāſmittūt. Talis eṁ debet eſſe prelatus in morū ſanctitate. in diſcretione. et ſtrēnuitate ꝙ cōparatione ipſius ceteri merito grex dicant. Et iterū ſm Grego. Non debet homo ducatū ſuſcipere qui neſcit homines bene viuendo preire. Unde Hugo de ſancto victore. Superiores omnem iuſticiā debent implere. qui neceſſario habēt omnem iuſticiam docere. vt eoꝝ exemplo ſubditi diſcāt qualiter viuere debeāt. Corripiet inquietos. cōſoletur puſillanimes. Suſcipiet infirmos. patiens ſit ad omnes. ſectans formā apoſtoli dicētis. Argue. Increpa Obſecra miſcens temporibus tpa: et terroribus blandimenta. ¶ Unde ſanctus Bonauen. ſic ait. Prelatꝰ ſiue quilibet curatus qui habet regere populū debet in ſuo offitio eſſe ſollicitus Ut ſubiectos ſuos per bonum exemplū ad faciendū alliciat. per frequentē doctrinam informet. per diſciplinam et iuſtitiam corrigat et cōpeſcat. Et ꝑ benefitia ſuſtentet. Per orationes adiuuet. per cōſcientiam fideliter pugnet. et ſubditos ſuos per poteſtatē ſuam non offendat. nō amicos. non cōſanguineos eligat. ſed litteratos et iuſtos. non nobiles parētela ſed moribus. ¶ Debet etiam p̄latus eccleſie res expendere pauperibus nō hiſtrionibus. Debet eſſe in oratione. nō in venatione. Uiſitare hoſpitalia. non ludere in alea. non ludere in cartis. Et in omibus ſe gerere vt vicariū chriſti. vt dominus poſſit ſibi dicere illud quod dixit ad dauid. Inueni virum ſm omne cor meum qui facit omnes volūtates meas. Et vt ait. Augu. in ſua regula Ille qui nobis preeſt non ſe exiſtimet iure poteſtatis dominantē. ſed caritate ſeruāte eſſe felicē. Et Grego. Totiens p̄latus et omnis curatus in appoſtaſie crimine labit. quotiens p̄eſſe delectat. Illi eṁ veri ſtꝫ prelati. qui ad hoc tantū laborant vt plures ſecum ad deū trahant. quos delectat onus non honor. caritas non poteſtas. Exēplo apoſtoli dicētis. Cū eſſem liber in omibus omniū me ſeruū feci. vt plures lucri facerem. ymmo exemplo vnius magni amatoris animaꝝ. ¶ Reperi eṁ in ſcripturis exemplum. ꝙ erat quidā ciuis. cui arriſit maxima fortuna in temporalibus. qui etiam cōſueuit pluries inuitare religioſos viros timētes deum ꝗuis ipſe per ſe deum non haberet pre oculis. qꝛ nunꝗ fuit cōfeſſus multo tempore

Capitulum vndecimū.

qui cepit maxime infirmari.miſitq; pro certis viris religioſis.
qui hortabant eum ad confitendū:ſed nihil pfecerunt.Unus
tñ eorum maximus amator animarū. O mi frater vtinā tu ta
lis eſſes et omēs curati.qui dixit ad infirmū.Acquieſce conſi
lijs meis.et da oia peccata tua mihi pro omnibus bonis ope
ribus meis: Et hoc iuramēto et fide data coram potiorib⁹ ci
uitatis ad hmōi cambium firmiter ſe aſtrinxit. Et ille infirm⁹
conſideraus ſalutiferū cambium ꝯſenſit. Cui ille religioſus et
maximus amator animarū. Nunc ſcire volo quid et quantum
peccaueris: vt ſciam illa peccata penitere in hac vita qd mihi
neceſſariū erit. Jlle vidit ſe mirabiliter circūuentum timens ſi
nō teneret cambiū:ſibi male in articulo mortis ſuccederet.Di
ſcedētibus omnibus:ipſe religioſo viro mox cuncta ſua crimi
na publicauit.ſumptis eccleſiaſticis ſacrñtis eadem nocte feli
citer expirauit.cuius animā frater ille vidit ab angelis ad ce
los eleuari. Exinde iſte amator animarū cepit corpus ſuū affli
gere quottidie:vigilijs et oratōibus et ieiunijs pro delictis ſu
is ſibi aſſumptis. Et dum ꝯtinuaſſet per annū audiuit vocem
dicentem ſibi.Quia tu pro ſalute proximi tui fideliter labora
ſti:penitentiā quam indeſinenter ꝑ quadraginta annos page
re debuiſſes:hanc huius anni ſpatio diuina miſericordia rela
xauit:et poſt huius carnis ſpatiū duplici p̄mio letaberis. Cō
ſidera mi frater quātam caritatem habuerūt antiqui patres ꝑ
ſalute animarꝫ.pro quibus certe mortuus eſt ihesus xp̄s verus
deus et homo. Talis amator fuit Bonauentura qui de ſe ſcri
bit dicens. Fateor in corde meo latere ꝙ ſi certiſſimus eſſem
ꝙ nunq̄ deberem frui deo meo:nihilominus tñ ad honorem
ſuum vellem libētiſſime pro qualibet aīa peccatrice ſemel mo
ri. Et ita tot mortes in p̄ſenti ſuſtinere quot ſunt in mūdo ani
me peccatrices.vt ipſe conſequerent gratiam in p̄ſenti et glo
riam in futuro:quāto magis ſi poſtmodū deberem ſecum glori
ari. Hec ille. Nunc diligēter auſculta mi frater q̄ʒ longe diſtas
a predictis amatoribus animarū.cum non vis vnam tantūmo
do meretricē a te remouere ꝓpter tuam propriaꝫ animā.et ani
mas tuorū ſubditorū qui ſcandaliſant in te.et quibus peſſimū
prebes exemplum.quia publicus cōcubinarius. et manifeſtus
peccator es.in ſcandalū omniū ſubditorꝫ tuorum et aliorum

Si eñ vnam mulierculaȝ meretricem non vis a te remouere propter tuam ꝓpriam animā et animas tuorum parrochianorum: et p̄cipue propter ſummū et eternū bonum qđ eſt deus quomō ergo vis mori pro ſalute omniū animarum que in tuo pendēt collo. ſicut ille magnus doctor et cardinalis Bonauentura de ſe ſcribit. Ymmo etiā ſicut nobis in exemplū fecit ieſus criſtus deus noſter: qui morte turpiſſima in ara crucis pro ſalute omniū noſtrum mortuus eſt. O tu miſer et miſerabilis nō vis ſibi in recōpenſandam vnam meretricē a te reicere. O cogita q̄ꝫ iuſte damnaberis tu et omēs tui ſimiles. ſi ſic morte p̄uenti fueritis. quod deus mi frater a te auertat. Sed det tibi cor contritum et humiliatū ante finem vite tue ille qui dixit. Nolo mortem peccatoris ſed magis vt ꝯuertatᷣ ꝛ viuat. ¶ Sciendū tñ eſt ꝙ non ſufficit curato et prelato vt carnem ſuā crucifigat et in ſeruitutē redigat. niſi etiaȝ curam gerat de ſuis ſubditis. Nunq̄ꝫ eñ videt dei viſionem niſi et minimū fratrem ſecū adducat. Et hoc intelligitur quantum in ipſo paſtore ꝯſiſtit. Et hoc eſt valde durum verbum omnibus curatis. Et ideo merito debent facere omnem et ſummā diligentiam in verbo dei et bono exemplo. Ipſi eñ debēt eſſe ſicut vigiles in vrbe obſeſſa Dormitio eñ vigilum eſt valde periculoſa ſibiipſis ꝛ alijs. Si eñ hoſtes intrabunt: primo inſeuiūt in vigiles ſi inueniūt eos dormientes. Pſalmiſta. Ecce non dormitabit neq̄ꝫ dormiet q̄ custodit iſrahel. Quia nō dormit dyabolus qui impugnat iſrahel. Lupus eñ infernalis circuit querens quem deuoret. ideo paſtor circuire debet vt ab eius ore predam accipiat. Oportet ergo curatos vigilare. quia dum accipiunt curam animarū obligant ſe pro ſubditis. Quis eñ tam fatuus qui curam aliorū audeat accipere. qui ſeipſum non ſufficit cuſtodire ac pro ſe rationem reddere. Cum tamen ſcriptum ſit Sapiētie. vj. Duriſſimū iuditium fiet his qui preſunt. Ibi dicitᷣ. Potentes potēter tormenta patientᷣ. Et Hieremie. xxv. ſcribitᷣ. Vlulate paſtores et clamate. aſp̄gite vos cinere. q: cōpleti ſunt dies veſtri. videlicet vt interficiamī. Glo. eterna morte. Gre. Miror ſi quē ſaluari ꝯtigerit ex his qui principantᷣ alijs. i. qui curam habēt aliorum Et de hoc in ſuo paſtorali latiſſime ſcribit. ¶ Item Augu. ait

Capitulum vndecimū.

Quiſquis in loco regiminis ſublimatur.quāto in loco ſuperio
ri eſt tanto in maiori periculo verſat̄. Jtem Hugo.Quāto gra
dus ſublimior tanto caſus p̄iculoſior. Ut cui plus ↄmittitur
plus ab eo exigat̄. Grande peccatū eſt ſibiipſi viuere et alijs tē
poralia et ſpūalia prouidere.Sic curam ſui gerere vt alios nō
negligat.Sic de alijs cogitare vt ſeip̄m obliuiſcēdo non dere
linquat.Sic p̄curare tp̄alia vt nō refrigeſcat a ſpūalib⁹.Sic
inhiare ſpūalia vt etiam ſollicitus ſit de tp̄alibus. Qui quāto
plus exterius honorat̄:tanto plus deū timeat atq̄ ſeip̄m de
ſpitiat.et eos a quibus ei honor impenditur in cogitatiōe ſibi
preponat.Tanto em̄ maior eſt quiſq̄ apud deū:quanto vilior
et humilior eſt apud ſeip̄m.Sic ergo vt ait Bonauentura ce
teros in v̄tutibus p̄cellas:tutius in loco infimo q̄ ſupremo te
ip̄m conſeruas. ¶ Sciendū q̄ ad romanos.x.ſcribit̄. Quomō
vero predicabunt niſi mittantur.i.eligantur. Ad Hebreos.ij.
Nec quiſq̄ ſumat ſibi honorē.niſi qui vocat̄ a deo tanq̄ aaron
Gloſa. A deo vocat̄ qui recte et canonice eligitur.in cuius cō
paratione ceteri grex dicunt̄.xxv.diſ.Debet etiā precellere ſcien
tia ⁊ ſanctitate.i.q.i. Uiliſſimus em̄ reputandus eſt qui alios
p̄cellit dignitate:niſi etiā p̄cellat ſanctitate et ſcientia.Unde q̄
preſtantior eſt ex omni populo:qui doctior eſt:qui ſanctior qui
in v̄tutibus eminentior eſt: debet eligi in ſacerdotē p̄latum et
paſtorem eccleſiarū et animarū.viij.q.i. Licet ergo.Sed heu
vbi iam ſunt funiculi caritatis et ↄſcientie quibus ſancti p̄res
trahebant̄. Certe ambitio deuorauit eos. Et ideo nunc p̄ no
ſtris tp̄ibus contendunt intrare per phas et nephas.Jntrant
aūt ſ̄m Bern.vt vulpes:regnant vt lupi.moriuntur vt canes
Et expgentia quottidiana declarat hoc et manifeſtat.ymmo
luce clarius videmus.Jn omni em̄ ↄgregatiōe alicui⁹ electio
nis.quilibet licet ſtrictiſſime iuret ad ſancta dei euāgelia q̄ ve
lit eligere ſicut ſup̄ius tactū eſt.videlicet p̄ſtantiorē:doctiorem
ſanctiorem:et in v̄tutibus eminentiorem.atq̄ etiam in ſpūali
bus ſagatiorem.tñ quilibet eligit ſibi ſimilem.Sed q̄ ſemper
maior eſt numerus illitteratorū q̄ litteratorū: et ideo plus ſp̄
p̄fertur ignorans q̄ ſenſatus ⁊ doctus.⁊ hoc in maximū detri
mentū fidei et ſancte matris eccleſie.quia ignorantia eſt mater
oīm errorum.xxxviij.diſ.c. Jgnorantia. Jn ſacerdotibus igit̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qui habent alios regere oi̅no vitanda eſt ignorãtia. qui doce̅di
offitiuȝ in populo ſuſceperũt: qꝛ valde ſunt periculoſi. Unde in
euangelio dꝛ. Si cecus cecum ducit ambo in foueam cadunt
Math. xxvi. Qui em̅ legem neſciunt ſacerdotes dei non ſunt
dicente beato Hiero. ſuper illo Aggei. Interrogate ſacerdo
tes legem dei: ipſe ſe arguit nõ eſſe ſacerdotẽ domini. Et ſic ſa
cerdotes maxime tenent͂ habere ſcientiã ſacre ſcripture. Inbe
rentes igit͂ ſacre ſcripture tales nõ obſcurãt mundanas iniqui
tates. xxxviij. diſ. ¶ Unde Areſtotiles in quadam epiſtola ad
Alexandrũ ſic inquit. Sicut conſeruatiuũ corporꝫ eſt ſanitas
ſic conſeruatiuũ anime eſt eruditio. i. ſtudiũ philoſophie. Uera
aũt philoſophia eſt ſacra ſcriptura. Ideoqꝫ ſacerdotes in egi
pto neſcꝫ viui ſepelirent͂: ⁊ anime morte morerent͂: ceperũt phi
loſophare. Noſtris aũt tp̄ibus incipiunt hoſiſare et in alea lu
dere: et alia qꝫ plura vitia exercere. Ideo ſi cõtingit vnum litte
ratũ eligi ab illitteratis et carnalibus fit ideo. qꝛ talis non ſm̅
ſuam ſciam viuit: ſed ſm̅ carnem et humanam ꝯuerſationem.
Aut fit per ordinationẽ ac potentiã diuinam cui nemo reſiſte
re poteſt ⁊c. ¶ Sciendum tñ qꝫuis eminens ſcientia ſemp̲ ſit
in p̄latis querenda: competens tñ eſt tolleranda de elec. Cum
olim nobis. Sed nũc imp̲fectionem ſcientie cõplere debet per
fectio caritatis. Sed querit͂ hic que ſit eminens ſcia et que cõ
petens. Rñdetur ꝙ ille dicit͂ eminentis ſcientie qui ſcit rñdere
ad omnem queſtionẽ ſine quere. Sed ille dꝛ competẽtis ſcien
tie qui ſcit rñdere ad omnem queſtionẽ cum quere. Ex quibus
ſequit͂ ꝙ ille dicit͂ nullius reputatõis vel ſcientie qui ad omnẽ
queſtionẽ neſcit reſpondere: nec cũ quere nec ſine quere. et p̲ cõ
ſequens ip̄m fore intelligibilem ad oẽm curam animaruꝫ ſiue
prelationẽ. Cuius oppoſituꝫ oi̅no videmus ꝙ qñqꝫ prius qui
nunqꝫ legerunt donatũ ꝓpter quandam ꝯſanguinitatẽ aut affi
nitatem conferunt͂ iam benefitia curata cõtra rigorem diuini
iuris. Unde Bern. Infans em̅ qui vix ſtricturam faſcie euaſit
ad rogatus magnatorũ benefitijs curatis preficit͂. ſed facile eſt
in talibus diſpenſationẽ habentibus dare. ſed his non habẽt
dare firmiſſime dum maneant ſanctorũ patrũ decreta. Cũ tñ
in decretis legimus de etate ⁊ qualitate. c. vlti. ꝙ quidam epi
ſcopus fuit depoſitus ꝓpter ignorantiã artis grãmatice. quia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

confeſſus fuit ſe vnq̄ꝫ donatũ legiſſe. Et ecce noſtris tempori
bus oppoſitũ fit. Non deponunt ignorātes ſicut olim factũ eſt.
Sed nūc pocius eligunt ignari et nobiles q̄ꝫ ſciencia eminētes
¶ O diſpenſacio vana et dyabolica que hec omīa operaris. po
tius dicenda es legis ⁊ iuris diuini diſſipatio quā diſpenſatio
Hoc ſciendum tm̄ eſt. ꝙ omnes nos oportet prius ſtudere in
artibus et p̄cipue in grāmatica et logica. ſine quibus vera the-
ologia nō capit. Qua ꝓpter ſtatutū eſt ꝙ nullus in doctorē the-
ologie ꝓmoueat. niſi ſit bonus magiſter artiū et ſubtilis logic⁹.
Sed heu quid dicā. Sunt em̄ quidā diuinis ꝑſeuerantes in
artibus. et p̄cipue in logica. et non feſtināt poſtq̄ꝫ acquiſierunt
ſibi fundamentū in artibus p̄fatis. vt procedāt ad matrem om
nium ſcientiaꝝ videlicꝫ theologiam. aut ad eius filiam immedi
atam ſcilicꝫ ius diuinū. Tales vtiqꝫ ſine culpa nō erunt. et per
cōſequens nec ſine pena iuſto dei iuditio. Nam de tali relegi-
mus non fabulā. ſed rem geſtā. ¶ Exemplū Erat quidā ſtudēs
pariſienſ qui die ac nocte ſtudebat in artibus. et p̄cipue in lo-
gica. In qua ipſe valde tritus erat. et nihil curabat de aliȷ̃s ſcien
cȷ̃s. nec de deo et ſeruicio eius. Cum tm̄ iniciū omnis ſapientie
et ſcientie ſit timor domini: Et ideo certis temporibus eſt deo
ſeruiendū. et certis temporibus ſtudendū. Quod iſte ſtudēs nō
fecit. Et ideo poſt mortem ſepultus eſt in maximis penis. Et
quadam nocte apparuit magiſtro ſuo in quadam cappa. Vbiqꝫ
habens ſcriptū. Ergo. ergo ergo. Dicens hec cappa tibi videt
leuis et ſplendida. Sed grauior eſt q̄ꝫ turris maxima ſup terrā.
In qua ego vror miſer inenarrabiliter. Ex his dictis vnā gut
tam ſudoris eius ſup manū magiſtri ſui miſit. que ꝓtinus ꝑfora-
ta eſt. q꞉ cruciabat ſupra modū. Et ait hos verſus. Linquo co
ax ranis. cra coruis vanaqꝫ vanis. Ad logicā pergo que mortē
non timet ergo ⁊c̄. Id eſt ad ſanctam obſeruantiā regularem.
qui breui temporis interuallo monachus effectus eſt valde ꝓ-
batus cōtempnens laudem et gloriam huius mundi. ¶ Vnde
Ariſtotiles dixit ſuis diſcipulis in extremis. Humiliatus intra
ui in hunc mundū anxius vixi. Et turbatus nūc exeo neſcius
et ignarus. ¶ Omnis em̄ gloria huius mūdi tanq̄ꝫ flos agri cito
tranſiens. Quis vnq̄ꝫ potentior Alexandro et hoc magno. Et
dum ille quadam die in aquis nauigaret. quidam ſenex de rupe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

petraꝝ apparuit ei. danſqꝫ ſibi lapidem pulcherrimū et precio-
ſum dixit ꝙ ipſius pondere agnoſceret valorem ſuiipſius. Nam
lapis ille poſitus in ſtatera omnia p̄ponderabat que in alia lan
ce ponebant. Coopertus aūt puluere nihil penitus pōderabat
ſed ei preponderabat feſtuca minima. per hoc dabat intelligi ꝙ
ipſe viuens in dignitate omnes reges mundi preponderabat.
Sepultus vero pro minima feſtuca reputaret. ¶ Unde Grego
Que maior inſania q̃z pro delectatione momentanea ꝑpetuis
ſe obligare ſupplicijs. Et hec de vndecimo capi. dicta ſufficiūt.

De quadruplici domo dei.

¶ Capitulum duodecimū.

Q Uadruplicem domum dei in ſcripturis inuenimus q̃z
ſibi dominus deputauit pro ſpeciali habitaculo. cuius
delicie ſunt eſſe cum filijs hominū. Prouerbiorum. viij.
Quietiam fidelibus ſuis repromiſit in cōſolationē d. Math.
vl. Vobiſcū ſum vſqꝫ ad cōſumationem ſeculi. ¶ Prima igitur
domus dei eſt quelibet eccleſia materialis ad honorem dei de-
dicata. De qua ipſe dominus dicit. Johan. ij. Nolite facere do
mū patris mei domū negationis. Et alibi Math. xi. Domus
mea domus orationis vocabit. ¶ Secundam domū diſpoſu
it ſibi deus ſpiritualem. Et hec eſt duplex. Spetialis videlicꝫ
et Cōmunis. Spetialis eſt quelibet deuota anima ad imagi-
nem dei facta. De qua dicit ꝓpheta. Domū tuam domine decꝫ
ſanctitudo. in longitudine dierum ꝛc̃. ¶ Tertia domus eſt ſpi
ritualis. ſed communis. tota videlicet eccleſia catholica que ſu-
pra ipſum criſtum velud ſupra firmā petram eſt fundata. Pro
uerbioꝝ. ix. Sapientia edificauit ſibi domū excidit in ea colum
nas ſeptem. i. ſeptem ſacramenta. ¶ Quarta vero domus eſt
pacifica et tranquilla. que eſt eccleſia triumphans omnium bea
torū. De qua pſalmiſta Beati qui habitant in domo tua do-
mine: in ſecula ſeculorū laudabunt te. Item Joh. xiiij. In do-
mo patris mei manſiones multe ſtꝫ. Sed ꝓh dolor in quali-
bet illarū domorū fit tanta abhomīatio nr̄is modernis tpi-
bus: tātaqꝫ violētia: quas merito oēs humili corde perpēdere
debemus. vt poſſimus eas lacrimoſis oculis deplāgere. et de-
plangendo remedium oportunuꝫ a dn̄o ſalubriter impetrare.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf